

дини на основаніе на царската харта, това ще каже, че Англиканската черква ся ползувала тука съ прѣимущества. Разбира ся, че такъвъ родъ черква въвъ врѣмето на революціята ся явила роялистическа, въ тава врѣме, когато всички Америка показала републикански стремленія. Къмъ такава черква Виргинцитѣ не можахъ да усѣщатъ особена симпатія и за туй Джеферсонъ прѣдложилъ билъ за възстановяваніето на религіозната свобода. Когато прѣдложилъ билтъ си, Джеферсонъ ся основавалъ на простото съображаваніе, че на господарството не може да принадлежи правото да опрѣдѣлява отношеніята мѣжду чловѣкътъ и Бога и да наглѣдва за чловѣческата съвѣсть. Спорѣдъ неговото мнѣніе, съвѣстьта стои вѣнъ отъ политиката и всякой има право да ся съединява съ тогова, съ когото той мисли еднакво и да постъпва съ религіознитѣ въпроси, тѣй както му казва съвѣстьта. Виргинцитѣ много ся зачудихъ на смѣлото Джеферсоново прѣдложеніе. Билтъ му бѣше отложенъ и на слѣдующата година сжщитѣ въпросъ подигналъ изново Мадисонъ. Но Мадисонъ постъпилъ нѣкакъ си друго-яче. Той билъ чловѣкъ спокоенъ, умѣренъ, който знаелъ какъ да говори, безъ да докача на нѣкого си самолюбіето, и той сполучилъ да убѣди събраніето да ся съгласи съ Джеферсоновото прѣдложеніе. Въ настоящето врѣме, признаваніето въ коя да е страна законътъ за свободата на съвѣстьта не би ся показало тѣй удивително; но прѣди 80 год., даже и въ Америка, мисльта за свободата на съвѣстьта ся показвала още твърдѣ смѣла и искала ся голѣма сила на словото за да може единъ чловѣкъ да привлече подирѣ си цѣлата страна. Заслугата на Мадисона читателтъ ще оцѣни още повече отъ този фактъ, че юридическото признаваніе на религіозната свобода ся свършило въ Масачусетсъ само на 1835 година.

На Мадисона принадлежи заслугата за признаваніето необходимостъта на Анаполитскійтъ конвентъ, гдѣто той заедно съ Хамилтона ся явява спасителъ на Америка отъ разединеніето, което би могло да ѣхъ погуби. Само съ единомисліето на Хамилтона Америка не щѣше да бжде спасена; трѣбало да ся убѣдѣтъ щатитѣ да признаѣтъ необходимостъта за приглѣжданіето на дѣйствителната конституція. Трѣбало, щото нѣкой си щатъ, а особенно отъ най-вліятелнитѣ, да признае необходимостъта на ре-